

PROVTAGNINGSSINDIKATION FÖR PCR-ANALYS

SARS-CoV-2 (COVID-19)

Eftersom smittsamheten och virusnivåerna bedöms vara störst i början av sjukdomsperioden bör provet tas tidigt i förloppet.

PCR-positivitet kan kvarstå i flera veckor, finns rapporterat även månader. Av den anledningen ska provtagning inte genomföras med syfte att ”friskskriva” en PCR-positiv person. För bedömning av smittfrihet används [Kriterier för bedömning av smittfrihet av covid-19 \(Region Norrbotten\)](#).

För symptomfria individer som haft en genomgången covid-19 (bekräftat via påvisade IgG-antikroppar eller positiv ag-test/ PCR) är förnyad provtagning inom 6 månader från det tidigare provtagningstillfället i allmänhet inte indicerat. Förnyad provtagning bör övervägas om det föreligger en misstanke om covid-19 som kräver vård och behandling, vid immunosuppression samt exempelvis inför hälso- och sjukvårdsbesök vid misstanke om covid-19, särskilt med aerosolbildande moment.

Symtomfria personer provtas enbart i de fall som anges under rubriken ”Provtagning av asymtomatiska”.

VID SYM TOM PÅ COVID-19

Provtagning av personer med symtom som söker sjukvård, samt provtagning av vård- och omsorgspersonal

Det är avgörande med utförlig remissinformation för att personal på laboratoriet ska kunna göra en korrekt prioritering av hur snabbt analysen ska utföras

VAD SKA STÅ I REMISSEN?

Viktig information som kan påverka hanteringen SKALL anges i remiss t.ex. SYM TOM, patienten tillhör en riskgrupp, provtagning vid inläggning på sjukhus, personal och om patienten är vaccinerad mot covid-19 (om möjligt antal doser och datum) etc.

Om information saknas i remissen kan provet komma att undantas från analys.

Andra faktorer som påverkar prioritering är:

- Inläggning på sjukhus
- Boende på särskilt boende/korttidsboende, gruppboende (ange boende)
- Hemtjänst/hemsjukvård/växelvård eller personlig assistans.
- Vård- och omsorgspersonal inkl.verksamhetsnära IT/MT-personal:

Ange utöver symtom arbetsplats/enhet, nästa arbetspass (om allmäntillstånd är så att ett negativt provsvar skulle kunna medföra arbete). Om asymtomatisk hushållskontakt till Covid-19 fall skriv hushållskontakt vård-eller omsorgspersonal

- Vid provtagning efter utlandsresa – ange land samt datum för hemkomst

Om svar inom ett dygn är mycket angeläget för prov från hälsocentral så ska anledningen framgå tydligt på remissen.

Provtagning av personer med lindriga symtom utan behov av vårdkontakt

Vuxna samt barn och unga från förskoleklass (från 6 år) och uppåt med lindriga symtom utan behov av vårdkontakt rekommenderas provtagning.

Barn i förskoleålder (upp till 6 år) rekommenderas provtagning endast vid medicinsk indikation.

Se även: [Checklista för provtagande enheter vid SARS-CoV-2 Covid-19, PCR-provtagning](#)

PROVTAGNING AV ASYMTOMATISKA – SCREENING

Patienter på sjukhus

- Patienter som läggs in på sjukhus eller flyttas mellan sjukhus och saknar symtom. Symtomfria som haft bekräftat genomgången covid-19 senaste 6 månaderna kan i allmänhet undantas. Läs mer: [PCR-prov SARS-CoV-2 \(covid-19\) vid inläggning på sjukhus](#)
Vid förflyttning mellan sjukhus tas provet av avdelning på mottagande sjukhus
På remissen skrivs: *prevalensundersökning*
- Inneliggande patienter som testats negativt vid inläggning provtas igen efter 3 dagar.
På remissen skrivs: *prevalensundersökning sjukhusvård dag 3*
- Vid utskrivning till särskilt boende för äldre eller korttidsboende;
Prov* bör tas så nära inpå förflyttning som möjligt.
På remissen skrivs: *Utskrivning säbo*

Vid inflyttning till särskilt boende/korttidsboende från hemmet, annat boende, sjukvårdsinrättning eller vid växelvård

- **För ovaccinerade/ej fullständigt vaccinerade:** Vid inflyttning till särskilt boende för äldre eller korttidsboende tas PCR* innan eller vid inflyttning efter ökning med kommunen. Om svaret är negativt tas ett nytt prov efter 3-4 dagar efter att personen flyttat in på boendet. Den boende behöver inte isoleras i väntan på provsvar efter screening utförd dag 3-4.
- **För fullvaccinerade (2 doser + 2 veckor):** Personer som flyttar in från sitt eget hem, annat boende, sjukvårdsinrättning eller växelvårdas provtas med PCR-prov vid ankomst till boendet. Vid symtom isoleras personen i väntan på provsvar.

Vid tillfälligt besök i samhället görs en bedömning av risk för exponering, var och med vem omsorgstagaren varit och under vilka försiktighetsåtgärder samt det epidemiologiska läget i samhället. Utifrån den analysen bedöms indikation av provtagning alternativt enbart skärpt uppmärksamhet på symtom.

*PCR-provtagning eller antigen-test kan användas men PCR rekommenderas i första hand.

Mer information

[Provtagning för covid-19 inom kommunal vård och omsorg \(Folkhälsomyndigheten\)](#)

Provtagning av asymtomatiska hushållskontakter

På dag 5 från provtagningsdatumet av en person med positivt covid-19 svar rekommenderas provtagning av hushållskontakter 13 år och äldre. Hushållskontakter rekommenderas provtagning via egenprovtagning i första hand. Provsvar inväntas innan återgång till arbete.

Hushållskontakter som är fullvaccinerade (två doser) för minst 2 veckor sedan eller som haft en bekräftad genomgången covid-19 senaste 6 månaderna omfattas inte av provtagningsrekommendationen.

Hushållskontakter som är vård- och omsorgspersonal

Vård- och omsorgspersonal som haft bekräftad covid-19

- senaste 3 månaderna ska inte provtas och kan fortsätta arbeta om symtomfri.
- för mer än 3 månader t.o.m. 6 månader sedan kan fortsätta arbeta om de saknar symtom. Provtagning rekommenderas så snart som möjligt efter att personen de bor med fått sitt besked, samt dag 5 och 7 efter index provtagningsdatum. De kan arbeta i väntan på provsvar förutsatt att de är fortsatt symtomfri.
- för mer än 6 månader sedan ska stanna hemma och provtas dag 5 efter index provtagningsdatum och invänta provsvar innan återgång till arbete.

Vård- och omsorgspersonal som är fullvaccinerade (två doser) för minst 2 veckor sedan

- kan fortsätta arbeta om de saknar symtom. Provtagning rekommenderas så snart som möjligt efter att personen de bor med fått sitt besked, samt dag 5 och 7 efter index provtagningsdatum. De kan arbeta i väntan på provsvar förutsatt att de är fortsatt symtomfri

Vård- och omsorgspersonal som inte haft covid-19 eller inte är vaccinerade enligt ovan ska som tidigare stanna hemma när den de bor med får besked om att hen är positiv och ska provtas dag 5 räknat från index provtagningsdatum. Provsvar inväntas innan återgång till arbetet (om fortsatt asymtomatisk).

Vård- och omsorgspersonal bokar tid på sin hälsocentral för provtagning och på remissen skrivs: *hushållskontakt vårdpersonal*

Provtagning av exponerade nära kontakter som t ex arbetsplatser och andra riskmiljö för allmänheten

Exponerade nära kontakter på arbetsplatser (och andra riskmiljöer för allmänheten) rekommenderas provtagning som utförs via företagshälsovård om det möjligt eller via egenprovtagning.

Mer information från Folkhälsomyndigheten inkl. information om riskmiljöer:

[Vägledning för smittspårning av covid-19](#)

Vid exponering inom **vård och omsorg** – se rubriken nedan ”Vid smittspårning inom vård och omsorg”.

Provtagning av inresande till Sverige

Fr.o.m. den 12 juli 2021 har rekommendationerna avseende provtagning av inresande till Sverige ändrats. För fullständig information se

[Rekommendationer till dig som reser in i Sverige från utlandet – Folkhälsomyndigheten \(folkhalsomyndigheten.se\)](#)

Vid provtagning av utlandsresenär är det viktigt att *vistelseland samt datum för hemkomst* anges på remissen. Resenären rekommenderas därför provtagning via hälsocentral.

VID SMITTSPÅRNING INOM VÅRD OCH OMSORG

Vid smittspårning på vårdenhet ska ”Smittspårning rekommenderas av Vårdhygien”, patient/boende, vilka symtom/inga symtom samt vilken *vårdenhet* som utreds (avdelning, boende) skrivs i remissen.

För personalprover gäller följande: På inrådan av Vårdhygien(VH); avdelning/enhet; yrke/sysselsättning; tidpunkt för nästa arbetspass(AP); ange om symtomfri eller ange vilka symtom och symtomdebut; ange exponeringsdatum eller om okänt exponeringsdatum.

Vårdhygien fungerar som ett stöd och ger råd avseende avgränsning och åtgärder i smittspårningen. I fall där det kan komma att övervägas provtagning av asymtomatiska personer bör alltid bedömning ske i samråd med Vårdhygien. Åtgärder vid konstaterat fall där smittspridning kan ha skett beskrivs i [Covid-19 Smittspårning i hälso- och sjukvård och omsorg](#)

PCR-TEST INFÖR RESA

Region Norrbotten erbjuder i nuläget inte PCR-test för reseintyg.

PROVTAGNINGSANVISNING OCH ANALYSTIDER

Samtliga prov ska skickas till mikrobiologen på Sunderby sjukhus, där sorteras proverna till att köras på laboratoriet eller skickas till externt laboratorium baserat på remissinformation. De mest akuta proverna prioriteras och blir klara på några timmar och övriga prover blir oftast klara inom 1 dygn. Kemlab på länsdelssjukhusen utför ett begränsat antal analyser, framför allt från sitt sjukhus (lokala rutiner gäller).

När antalet prov överstiger laboratoriets kapacitet skickas prover även till externt laboratorium, vilket förlänger svarstiden med någon dag eller några dagar beroende på prioritet. Detta gäller i nuläget delar av vårdpersonalgruppens prover samt de prov som kommer från hälsocentralerna och egenprovtagning (patienter med lindriga symtom).

Det är mycket viktigt att PCR-provet tas på rätt sätt. Sekret tas från både nasopharynx och svalg: [Provtagningsanvisning Labhandboken](#)

Film som visar tillvägagångssättet för nasopharynxprovtagning: [Nasopharynxprovtagning](#) (video)

MER INFORMATION OM INDIKATION FÖR PROVTAGNING

[Provtagningsindikation för nukleinsyrapåvisning vid covid-19](#) (Folkhälsomyndigheten)

[Vägledning för påvisning av pågående covid-19 hos barn och unga](#) (Folkhälsomyndigheten)